

AN tAONTAS EORPACH

PARLAIMINT NA hEORPA

AN CHOMHAIRLE

**An Bhruiséil, 23 Nollaig 2020
(OR. en)**

**2020/0362 (COD)
LEX 2048**

**PE-CONS 65/1/20
REV 1**

**UK 122
PREP-BXT 61
TRANS 598
CODEC 1328**

**RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE
MAIDIR LE RIALACHA COMHCHOITEANNA LENA nÁIRITHÍTEAR NASCAHT
BHUNÚSACH IN IOMPAR LASTA DE BHÓTHAR AGUS IN IOMPAR PAISINÉIRÍ DE
BHÓTHAR TAR ÉIS DHEIREADH NA hIDIRTHRÉIMHSE DÁ BHFORÁILTEAR SA
CHOMHAONTÚ MAIDIR LE RÍOCHT AONTAITHE NA BREATAINE MÓIRE AGUS
THUAISCEART ÉIREANN A BHEITH AG TARRAINGT SIAR AS AN AONTAS EORPACH
AGUS AS AN gCOMHPHOBAL EORPACH DO FHUINNEAMH ADAMHACH**

RIALACHÁN (AE) 2020/...
Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 23 Nollaig 2020

maidir le rialacha comhchoiteanna lena n-áirithítear nascacht bhunúsach in iompar lasta de bhóthar agus in iompar paisinéirí de bhóthar tar éis dheireadh na hidirthréimhse dá bhforáiltear sa Chomhaontú maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 91(1) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Tar éis dóibh dul i gcomhairle le Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa,

Tar éis dóibh dul i gcomhairle le Coiste na Réigiún,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach¹,

---

¹ Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 18 Nollaig 2020 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus cinneadh ón gComhairle an 22 Nollaig 2020.

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Thug an tAontas an Comhaontú maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach (an 'Comhaontú um Tharraingt Siar')¹ i gcrích trí bhíthin Cinneadh (AE) 2020/135 ón gComhairle² agus tháinig sé i bhfeidhm an 1 Feabhra 2020. An 31 Nollaig 2020, tiocfaidh deireadh leis an idirthréimhse dá dtagraítear in Airteagal 126 den Chomhaontú um Tharraingt Siar, ar lena linn a leanfaidh dlí an Aontais d'fheidhm a bheith aige maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann (Ríocht Aontaithe) agus sa Ríocht Aontaithe i gcomhréir le hAirteagal 127 den Chomhaontú um Tharraingt Siar. An 25 Feabhra 2020, ghlac an Chomhairle Cinneadh (AE, Euratom) 2020/266 ón gComhairle³ an lenar údaraíodh tús a chur le caibidlíocht leis an Ríocht Aontaithe maidir le comhaontú nua comhpháirtíochta. Mar atá intuigthe leis na treoracha caibidlíochta, chumhdaítear leis an údarú, *inter alia*, na heilimintí atá riachtanach chun aghaidh a thabhairt go cuimsitheach ar réimse an iompair de bhóthar leis an Ríocht Aontaithe tar éis na hidirthréimhse. Mar sin féin, is éiginnte an mbeidh comhaontú idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe lena rialófaí an caidreamh a bheidh acu sa todhchaí i réimse an iompair paisinéirí agus earraí de bhóthar tagtha i bhfeidhm faoi dheireadh na tréimhse sin.

---

¹ IO L 29, 31.1.2020, lch. 7.

² Cinneadh (AE) 2020/135 ón gComhairle an 30 Eanáir 2020 maidir le tabhairt i gcrích an Chomhaontaithe maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach (IO L 29, 31.1.2020, lch. 1).

³ Cinneadh (AE, Euratom) 2020/266 ón gComhairle an 25 Feabhra 2020 lena n-údaraítear tús a chur le caibidlíocht le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann maidir le comhaontú nua comhpháirtíochta (IO L 58, 27.2.2020, lch. 53).

- (2) Ag deireadh na hidirthréimhse, agus in éagmais aon fhoráil speisialta, tiocfaidh deireadh le gach ceart agus gach oibleagáid a thagann as dlí an Aontais maidir le rochtain ar an margadh, a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. 1072/2009¹ agus (CE) Uimh. 1073/2009² ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, a mhéid a bhaineann leis an gcaidreamh idir an Ríocht Aontaithe agus an tAontas agus a Bhallstáit.
- (3) I gcás den sórt sin, chuirfí isteach go mór ar iompar idirnáisiúnta earraí agus paisinéirí de bhóthar idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe.
- (4) Maidir le raon feidhme críochach an Rialacháin seo agus aon tagairt don Ríocht Aontaithe ann, ní áirítear Giobráltar ann.
- (5) Is é córas cuótaí iltaobhaobach Chomhdháil Eorpach na nAirí Iompair (ECMT) an t-aon chreat dlí eile a d'fheadfadh bonn a sholáthar d'iompar earraí de bhóthar idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe. Mar sin féin, i ngeall ar an líon teoranta ceadanna atá ar fáil faoi láthair faoi chóras ECMT agus ar an raon feidhme teoranta atá aige i dtaobh na gcineálacha oibríochtaí iompair de bhóthar a chumhdaítear, níl d'acmhainn sa chóras faoi láthair freastal go hiomlán ar na riachtanais iompair lasta de bhóthar idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe.

---

¹ Rialachán (CE) Uimh. 1072/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Deireadh Fómhair 2009 maidir le rialacha comhchoiteanna le haghaidh rochtain ar an margadh idirnáisiúnta tarlaithe de bhóthar (IO L 300, 14.11.2009, lch. 72).

² Rialachán (CE) Uimh. 1073/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Deireadh Fómhair 2009 maidir le rialacha comhchoiteanna le haghaidh rochtain ar an margadh idirnáisiúnta do sheirbhísí cóiste agus bus agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 561/2006 (IO L 300, 14.11.2009, lch. 88).

- (6) Táthar ag súil go mbeidh cur isteach mór ann, lena n-áirítear i dtaca leis an ord poiblí, i gcomhthéacs na seirbhísí iompair paisinéirí de bhóthar. Is é an Comhaontú maidir le hiompar idirnáisiúnta paisinéirí de bhóthar trí sheirbhísí ócáideacha cóiste agus bus¹ ('Comhaontú Interbus') an t-aon chreat dlí eile a d'fhéadfadh bonn a sholáthar i gcomhair paisinéirí a iompar de bhus agus de chóiste idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe tar éis dheireadh na hidirthréimhse. Beidh an Ríocht Aontaithe ina Páirtí Conarthach ina ceart féin i gComhaontú Interbus an 1 Eanáir 2021. Mar sin féin, ní chumhdaítear faoi Chomhaontú Interbus ach seirbhísí ócáideacha agus, dá bhrí sin, ní comhaontú leormhaith é chun aghaidh a thabhairt ar aon chur isteach a bhaineann le seirbhísí idirnáisiúnta cóiste agus bus idir an Ríocht Aontaithe agus an tAontas, ar cur isteach é atá ann de dheasca dheireadh na hidirthréimhse. Rinneadh Prótacal a ghabhann le Comhaontú Interbus maidir le hiompar tráthrialta idirnáisiúnta agus iompar tráthrialta speisialta paisinéirí de chóiste agus de bhus a chaibidlíú, agus táthar ag súil leis go ndéanfaidh an Ríocht Aontaithe é a dhaingniú a a luaithe is féidir. Mar sin féin, níltear ag súil leis go dtiocfaidh an Prótacal i bhfeidhm in am le go mbeadh réiteach malartach inmharthana ann don tréimhse go díreach i ndiaidh dheireadh na hidirthréimhse. Dá bhrí sin, na hionstraimí atá ar fáil, is ionstraimí iad nach bhfreastalaíonn ar na riachtanais a ghabhann le seirbhísí tráthrialta agus tráthrialta speisialta iompair paisinéirí de bhus agus de chóiste idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe.
- (7) Chun aon chur isteach tromchúiseach a d'fhéadfadh a bheith ann dá bharr a chosc, lena n-áirítear i dtaca leis an ord poiblí, is gá dá bhrí sin sraith de bhearta sealadacha a bhunú lena gcuirfear ar chumas oibreoirí tarlaithe de bhóthar agus oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus atá ceadúnaithe sa Ríocht Aontaithe earraí agus paisinéirí a iompar de bhóthar idir an Ríocht Aontaithe agus an tAontas, nó ó chríoch na Ríochta Aontaithe go críoch na Ríochta Aontaithe le hidirthuras trí Bhallstát amháin nó níos mó. Chun an chothromaíocht chuí a áirithiú idir an Ríocht Aontaithe agus an tAontas, ba cheart na cearta a thabharfaí ar an gcaoi sin a bheith coinníollach ar chearta coibhéiseacha a thabhairt agus ba cheart iad a bheith faoi réir coinníollacha áirithe lena n-áirítear iomaíocht chóir.

---

¹ IO L 321, 26.11.2002, lch. 13.

- (8) Is éacht bunúsach de chuid an mhargaidh inmheánaigh é an ceart chun oibríochtaí iompair a dhéanamh laistigh de chríoch Bhallstáit agus idir Ballstáit agus níor cheart, tar éis dheireadh na hidirthréimhse agus in éagmais aon fhoráil speisialta dá mhalairt, é a bheith ar fáil a thuilleadh d'oibreoírí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe. Mar sin féin, go díreach tar éis na hidirthréimhse agus in éagmais aon chomhaontú amach anseo lena rialaítear iompar earraí de bhóthar idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe, is dócha go gcuirfear isteach ar shreabha tráchta agus go mbeidh bagairtí ann mar gheall air sin ar an ord poiblí go háirithe ag na pointí trasnaithe teorann ar beag an líon díobh agus ina bhfuil rialuithe breise ar fheithiclí agus a lastas le déanamh. Tháinig méadú ar an mbrú tráchta ag pointí trasnaithe teorann leis an Ríocht Aontaithe cheana féin roimh dheireadh na hidirthréimhse. Chomh maith leis sin, bhí éifeachtaí diúltacha ag an ngéarchéim atá nasctha le paindéim COVID-19 ar iompar de bhóthar, agus tháinig méadú ar ualaí folmha freisin, treocht a d'fhéadfadh dul chun donachta murab ann do sholúbthacht lena ligtear d'oibreoírí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe oibríochtaí a dhéanamh, fiú ar bhealach atá an-teoranta, laistigh den Aontas ar feadh tréimhse ama a mbeidh teorainn dhocht léi. Le cur isteach den sórt sin, d'fhéadfaí go mbeadh cásanna ann a bhfuil tionchar diúltach acu ar shlabhraí soláthair criticiúla a mheastar gur slabhraí riachtanacha iad chun paindéim COVID-19 atá fós ar siúl a bhainistiú. Chun méid an chur isteach sin a laghdú, ba cheart deis shealadach a bheith ag oibreoírí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe líon teoranta oibríochtaí breise a dhéanamh laistigh de chríoch an Aontais i gcomhthéacs na n-oibríochtaí idir an Ríocht Aontaithe agus an tAontas. Ar an gcaoi sin, ní bheadh ar a gcuid feithiclí filleadh ar an Ríocht Aontaithe láithreach agus is beag an dóchúlacht go mbeidís folamh nuair a d'fhillfidís ar an Ríocht Aontaithe, agus leis sin laghdófaí líon foriomlán na bhfeithiclí agus, dá réir sin, an brú ag na pointí trasnaithe teorann. Ba cheart an ceart chun oibríochtaí breise den sórt sin a dhéanamh a bheith comhréireach, níor cheart dó an leibhéal céanna ceart atá ag oibreoírí tarlaithe de bhóthar an Aontais faoi rialacha an mhargaidh inmheánaigh a mhacasamhlú agus ba cheart deireadh a chur leis de réir a chéile.

- (9) Tá tábhacht ar leith ag baint le seirbhísí trasteorann cóiste agus bus idir Éire agus Tuaisceart Éireann do na pobail a bhfuil cónaí orthu sna réigiúin teorann, d'fhonn nascacht bhunúsach a áirithiú idir pobail, inter alia, mar chuid den Chomhlimistéar Taistil. Dá bhrí sin, ba cheart bailiú agus scaoileadh amach paisinéirí ag oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus na Ríochta Aontaithe a údarú i gcónaí i réigiúin teorann na hÉireann le linn seirbhísí idirnáisiúnta iompair paisinéirí de chóiste agus de bhus idir Éire agus Tuaisceart Éireann.
- (10) Ós rud é gur bearta sealadacha iad na bearta dá bhforáiltear sa Rialachán seo, ach ós amhlaidh fós gan fasach a bheith á bhunú leo, ba cheart feidhm a bheith ag an tsraith sin de bhearta ar feadh tréimhse ghearr. I ndáil le hoibríochtaí tarlaithe de bhóthar, leis an tréimhse ghearr sin, tá sé i gceist gur féidir socruithe a d'fhéadfadh a bheith ann a dhéanamh chun nascacht bhunúsach a dhéanamh i gcóras ECMT, agus ní dochar í do theacht i bhfeidhm aon chomhaontaithe amach anseo lena rialaítear iompar earraí de bhóthar idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe mar aon le rialacha an Aontais maidir le hiompar. A mhéid a bhaineann le hiompar paisinéirí de bhus agus de chóiste, leis an tréimhse ghearr sin, tá sé i gceist gur féidir leis an bPrótacal a ghabhann le Comhaontú Interbus maidir le hiompar tráthrialta idirnáisiúnta agus iompar tráthrialta speisialta paisinéirí de chóiste agus de bhus teacht i bhfeidhm sa Ríocht Aontaithe agus feidhm a bheith aige maidir leis an Ríocht Aontaithe, bíodh sin de bharr an Prótacal sin a bheith daingnithe ag an Ríocht Aontaithe, nó an Ríocht Aontaithe a bheith tagtha in aontachas sa Phrótacal sin, agus ní dochar é d'aon chomhaontú a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo maidir leis an ábhar idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe.

- (11) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo, eadhon bearta sealadacha a leagan síos lena rialaítear iompar lasta agus paisinéirí de bhóthar idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe i gcás nach ann do chomhaontú lena rialaítear an caidreamh a bheidh acu sa todhcháí i réimse an iompair de bhóthar ag deireadh na hidirthréimhse, a ghnóthú go leordhóthanach agus, de bharr a fhairsinge agus a éifeachtaí, gur fearr is féidir é a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach (CAE). I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a ghnóthú.
- (12) I bhfianaise na práinne atá ann de bharr dheireadh na hidirthréimhse, meastar gurb iomchuí foráil a dhéanamh maidir le heisceacht ar an tréimhse 8 seachtaine dá dtagraítear in Airteagal 4 de Phrótocal Uimh. 1 maidir le ról na bparlaimintí náisiúnta san Aontas Eorpach, atá i gceangal le CAE, leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) agus leis an gConradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach.

- (13) Ba cheart don Rialachán seo a theacht i bhfeidhm go práinneach agus ba cheart feidhm a bheith aige ón lá tar éis dheireadh na hidirthréimhse faoi mar a socraíodh faoin gComhaontú um Tharraingt Siar mura mbeidh comhaontú lena rialaítear an t-iompar de bhóthar arna thabhairt i gcrích leis an Ríocht Aontaithe tagtha i bhfeidhm nó mura mbeidh feidhm shealadach aige, de réir mar a bheidh, faoin dáta sin. Ba cheart feidhm a bheith ag Rialachán seo go dtí an lá roimh dháta theacht i bhfeidhm comhaontaithe idirnáisiúnta lena rialaítear an t-iompar de bhóthar, nó go dtí an lá roimh chur i bhfeidhm sealadach comhaontaithe den sórt sin, i gcás an dá Pháirtí. Cé is moite de na forálacha sonracha a bhfuil feidhm acu maidir le reigiún teorann na hÉireann le linn seirbhísí idirnáisiúnta tráthrialta agus tráthrialta speisialta idir Éire agus Tuaisceart Éireann, an ceart chun seirbhísí tráthrialta agus tráthrialta speisialta cóiste agus bus a riar, ba cheart dó scor d'fheidhm a bheith aige an dáta a thiochfaidh an Prótacal a ghabhann le comhaontú Interbus maidir le hiompar tráthrialta idirnáisiúnta agus iompar tráthrialta speisialta paisinéirí de chóiste agus de bhus i bhfeidhm don Aontas agus don Ríocht Aontaithe. Ba cheart don Rialachán seo scor d'fheidhm a bheith aige i gcás ar bith an 30 Meitheamh 2021.
- (14) I gcás inar gá chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais an mhargaidh, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 CFAE a tharmligean chuig an gCoimisiún i dtaca leis an gcoibhéis a athbhunú idir na cearta arna ndeonú ag an Aontas d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe agus d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus na Ríochta Aontaithe agus na cearta arna ndeonú ag an Ríocht Aontaithe d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar an Aontais agus d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus de chuid an Aontais, lena n-áirítear sa chás ina ndéantar na cearta arna ndeonú ag an Ríocht Aontaithe a dheonú ar bhonn an Bhallstáit tionscnaimh nó nach bhfuil siad ar fáil ar shlí eile ar bhonn combhionann d'oibreoirí uile an Aontais, agus i dtaca le cásanna den iomaíocht éagórach a dhéanann dochar d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar an Aontais agus oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus de chuid an Aontais a leigheas.

- (15) Leis na gníomhartha tarmligthe sin, ba cheart prionsabal na comhréireachta a chomhlíonadh, agus ba cheart, dá bhrí sin, a dtéarmaí a bheith i gcomhréir leis na fadhbanna a thagann chun cinn tríd an mainneachtain cearta coibhéiseacha a dheonú nó mar gheall ar dhálaí iomaíochta éagóracha. Níor cheart don Choimisiún a bheartú cur i bhfeidhm an Rialacháin seo a chur ar fionraí ach amháin sna cásanna is déine, i gcás nach ndéanann an Ríocht Aontaithe aon chearta coibhéiseacha ar chor ar bith a dheonú d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar an Aontais nó d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus de chuid an Aontais, nó i gcás inar fíorbheag na cearta arna ndeonú, nó i gcás ina mbíonn difríocht chomh mór sin idir na dálaí iomaíochta d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe nó oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus na Ríochta Aontaithe agus na dálaí iomaíochta d'oibreoirí an Aontais agus go bhfágann sé nach mbíonn soláthar na seirbhísí atá i gceist ag oibreoirí an Aontais inmharthana dóibh ó thaobh na heacnamaíochta de.
- (16) Agus na gníomhartha tarmligthe sin á nglacadh aige, tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfaí na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr¹. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, faigheann Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus bíonn rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bhíonn ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe. Ba cheart don Choimisiún a áirithiú nach ndéanfaidh aon ghníomh tarmligthe den sórt sin arna ghlacadh dochar míchuí d'fheidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh.

---

¹ IO L 123, 12.5.2016, lch. 1.

- (17) Chun a áirithiú go bhfuil cearta a dheonaíonn an Ríocht Aontaithe d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar an Aontais agus d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus de chuid an Aontais agus ar coibhéiseach iad leis na cearta sin arna ndeonú leis an Rialachán seo d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe agus d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus na Ríochta Aontaithe ar fáil ar bhonn comhionann d'oibreoirí uile an Aontais, ba cheart raon feidhme Rialacháin (CE) Uimh. 1072/2009 agus (CE) Uimh. 1073/2009 a leathnú amach ar bhonn sealadach. Leis na Rialacháin sin, cumhdaítear cheana féin an chuid de thuras idir Ballstát agus tríú tír a dhéantar ar chríoch aon Bhallstáit a thrasnaítear le linn an idirthurais. Mar sin féin, tá sé riachtanach a áirithiú, i gcásanna den sórt sin, go bhfuil feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1072/2009 chomh maith maidir leis an gcuid den turas ar chríoch an Bhallstáit ina ndéantar lódáil nó dílódaíl, agus go bhfuil feidhm ag Rialachán Uimh. 1073/2009 maidir leis an gcuid den turas ar chríoch an Bhallstáit ina ndéantar paisinéirí a bhailiú nó a scaoileadh amach. Is é is aidhm le leathnú amach den sórt sin ná a áirithiú gur féidir le hoibreoirí an Aontais oibríochtaí trastrádála a dhéanamh go dtí an Ríocht Aontaithe nó uaithe, chomh maith le stadanna breise nuair a bhíonn iompar paisinéirí á oibriú acu,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1
Raon feidhme

Leagtar síos leis an Rialachán seo bearta sealadacha lena rialaítear iompar earraí de bhóthar chomh maith le soláthar seirbhísí tráthrialta agus tráthrialta speisialta iompair paisinéirí de chóiste agus de bhus idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe tar éis dheireadh na hidirthréimhse dá dtagraítear in Airteagal 126 den Chomhaontú um Tharraingt Siar.

Airteagal 2
Sainmhínte

Chun críocha an Rialacháin seo, tá feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:

- (1) ciallaíonn 'feithicil':
  - (a) i ndáil le hiompar earraí, mótarfeithicil atá cláraithe sa Ríocht Aontaithe, nó cónasc cúpláilte feithicilí dá bhfuil an mhótarfeithicil féin ar a laghad cláraithe sa Ríocht Aontaithe, rud as a mbaintear úsáid go heisiach le haghaidh iompar earraí, d'fhéadfadh sé gur leis an ngnóthas an fheithicil, gur cheannaigh sé í faoi théarmaí iarchurtha nó go bhfuil sé fruilithe aige, ar choinníoll, sa chás deireanach sin, go gcomhlíontar léi na coinníollacha a leagtar amach i dTreoir 2006/1/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹;
  - (b) i ndáil le hiompar paisinéirí, bus nó cóiste;

---

¹ Treoir 2006/1/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Eanáir 2006 maidir le húsáid feithicilí arna bhfruíliú gan tiománaithe chun earraí a iompar de bhóthar (IO L 33, 4.2.2006, lch. 82).

- (2) ciallaíonn 'iompar ceadaithe earraí':
- (a) turas ualaithe arna dhéanamh ag feithicil ó chríoch an Aontais go críoch na Ríochta Aontaithe, nó vice versa, le hidirthuras nó gan idirthuras trí Bhallstát nó tríú tír amháin nó níos mó;
  - (b) tar éis turas ualaithe ó chríoch na Ríochta Aontaithe chuig críoch an Aontais, dá dtagraítear i bpointe (a) den phointe seo, suas le dhá oibríocht bhreise luchtaithe agus díluchtaithe a dhéanamh, laistigh de 7 lá ón díluchtú laistigh de chríoch an Aontais, laistigh de chríoch an Aontais ar feadh tréimhse 2 mhí ón gcéad lá de chur i bhfeidhm an Rialacháin seo dá dtagraítear sa chéad fhomhír d'Airteagal 12(2), agus oibríocht amháin a dhéanamh laistigh de 7 lá ón díluchtú laistigh de chríoch an Aontais, le linn na 3 mhí ina dhiaidh sin;
  - (c) turas ualaithe arna dhéanamh ag feithicil ó chríoch na Ríochta Aontaithe go críoch na Ríochta Aontaithe le hidirthuras trí chríoch an Aontais;
  - (d) turas neamhualaithe i gcomhar le hiompar dá dtagraítear i bpointí (a) agus (c);
- (3) ciallaíonn 'iompar ceadaithe paisinéirí de chóiste agus de bhus':
- (a) turas arna dhéanamh ag bus nó cóiste chun iompar paisinéirí a sholáthar ó chríoch an Aontais go críoch na Ríochta Aontaithe, nó vice versa, le hidirthuras nó gan idirthuras trí Bhallstát nó tríú tír amháin nó níos mó;

- (b) turas arna dhéanamh ag bus nó cóiste chun iompar paisinéirí a sholáthar ó chríoch na Ríochta Aontaithe go críoch na Ríochta Aontaithe le hidirthuras trí chríoch an Aontais;
  - (c) turas gan paisinéirí a iompar i gcomhar le hiompar dá dtagraítear i bpointí (a) agus (b);
  - (d) bailiú agus scaoileadh amach paisinéirí i réigiún teorann na hÉireann le linn seirbhísí idirnáisiúnta tráthrialta agus tráthrialta speisialta idir Éire agus Tuaisceart Éireann;
- (4) ciallaíonn 'réigiún teorann na hÉireann' contaetha na hÉireann atá gach aon taobh den teorainn talún idir Éire agus Tuaisceart Éireann;
- (5) ciallaíonn 'oibreoir tarlaithe de bhóthar an Aontais' gnóthas a thugann faoi iompar earraí de bhóthar agus a bhfuil ceadúnas bailí Comhphobail aige, i gcomhréir le hAirteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 1072/2009;
- (6) ciallaíonn 'oibreoir tarlaithe de bhóthar de chuid na Ríochta Aontaithe' gnóthas atá bunaithe sa Ríocht Aontaithe a bhfuil cead aige tabhairt faoi iompar earraí de bhóthar agus a bhfuil ceadúnas bailí aige a eisíodh chun críocha an iompair idirnáisiúnta i ndáil le hiompar ceadaithe earraí;

- (7) ciallaíonn 'ceadúnas de chuid na Ríochta Aontaithe', i gcás ina n-eisítear é d'oibreoir tarlaithe de bhóthar de chuid na Ríochta Aontaithe, ceadúnas a eisíonn an Ríocht Aontaithe chun críocha an iompair idirnáisiúnta i ndáil le hiompar ceadaithe earraí, agus, i gcás ina n-eisítear é d'oibreoir seirbhísí cóiste agus bus de chuid na Ríochta Aontaithe, ceadúnas a eisíonn an Ríocht Aontaithe chun críocha an iompair idirnáisiúnta i ndáil le hiompar ceadaithe paisinéirí de chóiste agus de bhus;
- (8) ciallaíonn 'bus nó cóiste' feithicil atá cláraithe sa Ríocht Aontaithe, atá oiriúnach agus ceaptha, de thairbhe a tógála agus a trealaimh, chun níos mó ná naonúr paisinéirí a iompar agus an tiománaí á chur san áireamh;
- (9) ciallaíonn 'seirbhísí tráthrialta' seirbhísí lena ndéantar foráil d'iompar paisinéirí ag eatrainmh shonraithe feadh bealaí sonraithe, lena mbailítear na paisinéirí agus lena scaoiltear amach iad ag pointí stad réamhshocraithe;
- (10) ciallaíonn 'seirbhísí tráthrialta speisialta' seirbhísí tráthrialta, is cuma cé a eagraíonn iad, lena ndéantar foráil do chatagóirí sonraithe paisinéirí a iompar, agus paisinéirí nach iad á n-eisiamh;
- (11) ciallaíonn 'oibreoir seirbhíse cóiste agus bus de chuid an Aontais' gnóthas a thugann faoi iompar paisinéirí de chóiste agus de bhus agus a bhfuil ceadúnas bailí Comhphobail aige i gcomhréir le hAirteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 1073/2009;
- (12) ciallaíonn 'oibreoir seirbhísí bus agus cóiste de chuid na Ríochta Aontaithe' gnóthas atá bunaithe sa Ríocht Aontaithe a bhfuil cead aige tabhairt faoi iompar paisinéirí de chóiste agus de bhus agus a bhfuil ceadúnas bailí aige chun críocha an iompair idirnáisiúnta i ndáil le hiompar ceadaithe paisinéirí de chóiste agus de bhus;

- (13) ciallaíonn 'oibreoir' oibreoir tarlaithe de bhóthar nó oibreoir seirbhíse cóiste agus bus;
- (14) ciallaíonn 'dlí na hiomaíochta' aon dlí lena dtugtar aghaidh ar an iompraíocht seo a leanas, i gcás ina bhfeadfaidh sé difear a dhéanamh do sheirbhísí iompair lasta de bhóthar nó do sheirbhísí cóiste agus bus:
- (a) iompraíocht arb é atá inti:
- (i) comhaontuithe idir oibreoirí tarlaithe de bhóthar nó oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus, faoi seach, cinntí a dhéanann comhlachtaí oibreoirí tarlaithe de bhóthar nó oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus, agus cleachtais chomhbheartaithe a bhfuil sé mar aidhm acu an t-iomaíochas a chosc, a shrianadh, nó a shaobhadh;
- (ii) mí-úsáidí ceannasachta ag oibreoir tarlaithe de bhóthar nó oibreoir seirbhísí cóiste agus bus amháin nó níos mó;
- (iii) bearta a dhéanann nó a choinníonn an Ríocht Aontaithe i bhfeidhm i gcás gnóthais phoiblí agus gnóthais dá ndeonaíonn an Ríocht Aontaithe cearta speisialta nó eisiacha agus atá contrártha do phointe (i) nó (ii);
- (b) comhchruinnithe idir oibreoirí tarlaithe de bhóthar nó oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus, faoi seach, a chuireann bac suntasach ar an iomaíocht éifeachtach, go háirithe de thoradh ceannasacht a chruthú nó a neartú;

- (15) ciallaíonn 'fóirdheontas' aon ranníocaíocht airgeadais a thugann an rialtas nó aon chomhlacht poiblí eile ar aon leibhéal, lena dtugtar sochar, agus lena n-áirítear:
- (a) aistriú díreach cistí, amhail deontais, iasachtaí nó insileadh cothromais, aistriú díreach féideartha cistí, nó glacadh dliteanas, amhail ráthaíochtaí iasachta, instealltaí caipitil, úinéireacht, cosaint i gcoinne féimheachta nó árachas;
  - (b) ioncam a ligean ar ceal nó gan é a bhailiú ar ioncam é a bheadh dlite murach sin;
  - (c) earraí nó seirbhísí nach bonneagar ginearálta iad a sholáthar, nó earraí nó seirbhísí a cheannach;
  - (d) íocaíochtaí a dhéanamh le sásra maoiniúcháin nó iad a chur ar iontaoibh comhlachta príobháidigh, nó a threorú chuig comhlacht príobháideach, chun ceann amháin nó níos mó de na feidhmeanna dá dtagraítear i bpointí (a), (b) agus (c) a dhéanamh, feidhmeanna a dhílseofaí don rialtas nó do chomhlacht poiblí eile de ghnáth agus is beag an difear atá idir an cleachtas sin agus na cleachtais a dhéanann rialtais de ghnáth.

Ní mheastar go dtugtar aon sochar le rannaíocht airgeadais a dhéanann rialtas nó comhlacht poiblí eile más rud é go ndéanfadh oibreoir sa mhargadh príobháideach agus é dírithe ar fhéidearthachtaí brabúis amháin an ranníocaíocht airgeadais chéanna agus a bheadh déanta sa chás céanna ag an gcomhlacht poiblí i gceist;

- (16) ciallaíonn 'údarás neamhspleách iomaíochta' údarás atá i gceannas ar dhlí na hiomaíochta a chur i bhfeidhm agus a fhorfheidhmiú, agus ar na fóirdheontais a rialú, arb údarás é a chomhlíonann na coinníollacha seo a leanas:
- (a) tá an t-údarás neamhspleách ó thaobh oibríochta de agus tá na hacmhainní is gá aige chun a chuid cúraimí a dhéanamh;
  - (b) agus a dhualgais a ndéanamh agus a chumhachtaí a bhfeidhmiú aige, tá ag an údarás an ráthaíocht is gá maidir le neamhspleáchas ar aon tionchar polaitiúil nó ar aon tionchar seachtrach eile, agus gníomhaíonn sé go neamhchlaonta;
  - (c) tá cinntí an údaráis faoi réir athbhreithniú breithiúnach;
- (17) ciallaíonn 'idirdhealú' aon chineál difreála a dhéantar gan údar oibiachtúil i ndáil le hearraí agus seirbhísí a sholáthar, lena n-áirítear seirbhísí poiblí, ar earraí agus seirbhísí iad a úsáidtear chun seirbhísí iompair lasta de bhóthar nó seirbhísí cóiste agus bus a oibriú, nó i ndáil leis an tslí a gcaitheann na húdaráis phoiblí is ábhartha maidir leis na seirbhísí sin leo;
- (18) ciallaíonn 'críoch an Aontais' críoch na mBallstát a bhfuil feidhm ag CAE agus ag CFAE maidir léi, faoi na coinníollacha a leagtar síos sna Conarthaí sin.

Airteagal 3

An ceart chun iompar ceadaithe earraí a dhéanamh

1. Féadfaidh oibreoirí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe an t-iompar ceadaithe earraí a dhéanamh, faoi na coinníollacha a leagtar síos sa Rialachán seo.
2. Féadfaidh daoine nádúrtha nó dlítheanacha atá bunaithe sa Ríocht Aontaithe iompar ceadaithe earraí de na cineálacha seo a leanas a dhéanamh, gan ceadúnas de chuid na Ríochta Aontaithe a bheith ag teastáil:
  - (a) iompar poist mar sheirbhís uilíoch;
  - (b) iompar feithiclí a ndearnadh damáiste dóibh nó a chlis;
  - (c) iompar earraí i mótarfeithiclí nach dtéann a mais ualaithe ceadaithe, lena n-áirítear leantóirí, thar 3,5 tona;
  - (d) iompar táirgí leighis, gaireas, trealamh agus earraí eile a bhíonn de dhíth le haghaidh cóir leighis i gcás faoiseamh éigeandála, go háirithe i gcás tubaistí nádúrtha;
  - (e) iompar earraí, ar choinníoll:
    - (i) gur leis an ngnóthas na hearraí atá á n-iompar nó gurb é an gnóthas a dhíol, a cheannaigh, a lig amach ar fruiliú nó a d'fhuiligh, a tháirg, a bhain, a phróiseáil nó a dheisigh iad;

- (ii) gurb é cuspóir an turais earraí a iompar go dtí an gnóthas agus ón ngnóthas nó iad a aistriú, laistigh den ghnóthas nó taobh amuigh de ar mhaithe lena riachtanais féin;
- (iii) gur pearsanra atá fostaithe ag an ngnóthas nó a chuirtear ar fáil don ghnóthas faoi oibleagáid chonarthaigh a thiomáinfidh na mótarfeithiclí a úsáidtear le haghaidh iompar den sórt sin;
- (iv) gur leis an ngnóthas na feithiclí a iompraíonn na hearraí nó gurb é an gnóthas a cheannaigh iad faoi théarmaí iarchurtha nó go bhfuil siad fruilithe aige ar choinníoll, sa chás sin, go gcomhlíonann siad na coinníollacha a leagtar amach i dTreoir 2006/1/CE; agus
- (v) níl san iompar sin ach gníomh coimhdeach i dtaca le mórghníomhaíochtaí an ghnóthais.

Airteagal 4

An ceart chun seirbhísí tráthrialta agus tráthrialta speisialta cóiste agus bus a dhéanamh

1. Féadfaidh oibreacha cóiste agus bus na Ríochta Aontaithe, faoi na coinníollacha a leagtar síos sa Rialachán seo, iompar ceadaithe paisinéirí de chóiste agus de bhus a dhéanamh arb é atá ann seirbhísí tráthrialta agus tráthrialta speisialta.
2. Maidir le hoibreacha seirbhísí cóiste agus bus na Ríochta Aontaithe, beidh údarú acu arna eisiúint roimh dháta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo i gcomhréir le hAirteagail 6 go 11 de Rialachán (CE) Uimh. 1073/2009 chun seirbhísí ceadaithe tráthrialta agus tráthrialta speisialta cóiste agus bus a dhéanamh ar fruiliú agus ar airgead.

3. Féadfar leanúint de na húdaruithe atá bailí fós faoi mhír 2 den Airteagal seo a úsáid chun na gcríoch a shonraítear i mír 1 den Airteagal seo más rud é gur athnuadh iad faoi na téarmaí agus coinníollacha céanna, nó nár athraíodh iad ach ó thaobh stadanna, táillí nó sceidil, agus faoi réir rialacha agus nósanna imeachta Airteagail 6 go 11 de Rialachán (CE) Uimh. 1073/2009 i gcomhair tréimhse bhailíochta nach rachaidh thar an 30 Meitheamh 2021.
4. Féadfaidh daoine nádúrtha nó dlítheanacha atá bunaithe sa Ríocht Aontaithe iompar ceadaithe paisinéirí de chóiste agus de bhus a dhéanamh chun críoch neamhthráchtála agus neamhbhrabúsach gan ceadúnas a bheith de dhíth sna cásanna seo a leanas:
  - (a) níl sa ghníomhaíocht iompair ach gníomhaíocht choimhdeach don duine nádúrtha nó dlítheanach sin; agus
  - (b) is maoin an duine nádúrtha nó an duine dhlítheanaigh sin na feithiclí a mbaintear úsáid astu nó tá siad faighte ag an duine sin ar théarmaí iarchurtha nó tá siad faoi réir Conradh fadtéarmach léasaithe, agus tá siad á dtiomáint ag duine d'fhoireann an duine nádúrtha nó an duine dhlítheanaigh, ag an duine nádúrtha é nó í féin, nó ag pearsanra atá fostaithe ag an ngnóthas nó a chuirtear ar fáil don ghnóthas faoi oibleagáid chonarhach.

Beidh na hoibríochtaí iompair sin díolmhaithe ó aon chóras um údarú laistigh den Aontas, ar choinníoll go bhfuil an duine a bhfuil an ghníomhaíocht á déanamh aige nó aici i seilbh údarú náisiúnta arna eisiúint roimh an gcéad lá de chur i bhfeidhm an Rialacháin seo dá dtagraítear sa chéad fhomhír d'Airteagal 12(2) den Rialachán seo i gcomhréir le hAirteagal 3(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1073/2009.

5. Ní dhéanfaidh athrú feithicle, ná briseadh iompair chun cuid den turas a dhéanamh trí mheán eile iompair, difear do chur i bhfeidhm an Rialacháin seo.

Airteagal 5

Comhaontuithe agus socruithe déthaobhacha

Ní dhéanfaidh na Ballstáit caibidlíocht ná ní thabharfaidh siad aon chomhaontú déthaobhach ná aon socrú i gcrích leis an Ríocht Aontaithe maidir le hábhair a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo.

Gan dochar do na comhaontuithe iltaobhacha atá ann cheana, ní dheonóidh siad aon cheart eile d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe nó d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus na Ríochta Aontaithe seachas na cearta a dheonaítear leis an Rialachán seo.

Airteagal 6

Rialacha sóisialta agus teicniúla

Le linn iompar ceadaithe earraí nó paisinéirí de chóiste nó de bhus a dhéanamh i gcomhréir leis an Rialachán seo, comhlíonfar na rialacha seo a leanas:

- (a) i ndáil le hoibrithe soghluaiste agus tiománaithe féinfhostaithe, na ceanglais a leagann na Ballstáit síos i gcomhréir le Treoir 2002/15/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹;

---

¹ Treoir 2002/15/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2002 maidir le heagrú ama oibre na ndaoine a théann i mbun gníomhaíochtaí iompair shoghluaiste ar bhóthar (IO L 80, 23.3.2002. lch. 35).

- (b) i ndáil le reachtaíocht shóisialta áirithe a bhaineann le hiompar de bhóthar, na ceanglais a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 561/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹;
- (c) i ndáil le tacagraif in iompar de bhóthar, na ceanglais a leagtar amach i Rialachán (AE) Uimh. 165/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²;
- (d) i ndáil le cáilíocht thosaigh na dtiománaithe agus an oiliúint thréimhsiúil a chuirtear orthu, na ceanglais a leagann na Ballstáit síos i gcomhréir le Treoir 2003/59/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³;
- (e) i ndáil le toisí údaraithe uasta agus meáchain údaraithe uasta feithiclí áirithe bóthair, na ceanglais a leagann na Ballstáit síos i gcomhréir le Treoir 96/53/CE ón gComhairle⁴;

---

¹ Rialachán (CE) Uimh. 561/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Márta 2006 maidir le comhchuibhiú reachtaíochta sóisialta áirithe a bhaineann leis an iompar de bhóthar agus lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 3821/85 agus (CE) Uimh. 2135/98 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (CEE) Uimh. 3820/85 ón gComhairle (IO L 102, 11.4.2006, lch. 1).

² Rialachán (AE) Uimh. 165/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Feabhra 2014 maidir le tacagraif in iompar de bhóthar, lena n-aisghairtear Rialachán (CEE) Uimh. 3821/85 ón gComhairle maidir le trealamh taifeadta in iompar de bhóthar agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 561/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le comhchuibhiú reachtaíochta sóisialta áirithe a bhaineann le hiompar de bhóthar (IO L 60, 28.2.2014, lch. 1).

³ Treoir 2003/59/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Iúil 2003 maidir le cáiliú tosaigh agus oiliúint thréimhsiúil do thiománaithe feithiclí bóthair áirithe a úsáidtear chun earraí agus paisinéirí a iompar, lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 3820/85 ón gComhairle agus Treoir 91/439/CEE ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoir 76/914/CEE ón gComhairle (IO L 226, 10.9.2003, lch. 4).

⁴ Treoir 96/53/CE ón gComhairle an 25 Iúil 1996 lena leagtar síos na toisí údaraithe uasta sa trácht náisiúnta agus idirnáisiúnta agus na meáchain údaraithe uasta sa trácht idirnáisiúnta le haghaidh feithiclí bóthair áirithe ag gluaiseacht laistigh den Chomhphobal (IO L 235, 17.9.1996, lch. 59).

- (f) i ndáil le feistí teorannaithe luais a shuiteáil agus a úsáid le haghaidh catagóirí áirithe mótarfheithiclí, na ceanglais a leagann na Ballstáit síos i gcomhréir le Treoir 92/6/CE ón gComhairle¹;
- (g) i ndáil le húsáid éigeantach criosanna sábhála agus córas srianta linbh i bhfeithiclí, na ceanglais a leagann na Ballstáit síos i gcomhréir le Treoir 91/671/CEE ón gComhairle²;
- (h) i ndáil le hoibrithe a phostú, na ceanglais a leagann na Ballstáit síos i gcomhréir le Treoir 96/71/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³;
- (i) i ndáil le cearta na bpaisinéirí, na ceanglais a leagtar amach i Rialachán (AE) Uimh. 181/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴.

---

¹ Treoir 92/6/CEE ón gComhairle an 10 Feabhra 1992 maidir le feistí teorannaithe luais le haghaidh catagóirí áirithe mótarfheithiclí sa Chomhphobal a shuiteáil agus a úsáid (IO L 57, 2.3.1992, lch. 27).

² Treoir 91/671/CEE ón gComhairle an 16 Nollaig 1991 maidir le húsáid éigeantach criosanna sábhála agus córas srianta linbh i bhfeithiclí (IO L 373, 31.12.1991, lch. 26).

³ Treoir 96/71/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 1996 maidir le hoibrithe a phostú faoi chuimsiú seirbhísí a sholáthar (IO L 18, 21.1.1997, lch. 1).

⁴ Rialachán (AE) Uimh. 181/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 maidir le cearta paisinéirí in iompar de bhus agus de chóiste agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 2006/2004 (IO L 55, 28.2.2011, lch. 1).

Airteagal 7
Coibhéis maidir le cearta

1. Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar na cearta a thabharfaidh an Ríocht Aontaithe d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar an Aontais agus d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus de chuid an Aontais agus ar na coinníollacha a bhaineann lena bhfeidhmiú.
2. I gcás ina gcinnfidh an Coimisiún nach bhfuil na cearta a thabharfaidh an Ríocht Aontaithe d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar de chuid an Aontais nó d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus an Aontais coibhéiseach, de jure nó de facto, leis na cearta a thabharfar d'oibreoirí na Ríochta Aontaithe faoin Rialachán seo, nó nach bhfuil na cearta sin ar fáil ar bhonn comhionann d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar uile an Aontais nó d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus uile de chuid an Aontais, déanfaidh sé, gan mhoill agus chun an choibhéis a athbhunú, gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 11 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:
  - (a) cur i bhfeidhm Airteagal 3 nó Airteagal 4(1) go (4) a chur ar fionraí i gcás nach ndeonaítear aon chearta coibhéiseacha d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar an Aontais, nó i gcás inar fíorbheag na cearta arna ndeonú;
  - (b) teorainneacha a bhunú a bheidh le cur ar an toilleadh incheadaithe atá ar fáil d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe, nó d'oibreoirí seirbhísí cóiste agus bus na Ríochta Aontaithe, nó a bheidh le cur ar an líon turas, nó ar an dá cheann; nó
  - (c) srianta oibríochtúla a ghlacadh maidir leis na cineálacha feithiclí nó leis na coinníollacha cúrsaíochta.

Airteagal 8
Iomaíocht chóir

1. Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar na coinníollacha faoina rachaidh oibreoirí an Aontais in iomaíocht le hoibreoirí na Ríochta Aontaithe i dtaca leis na seirbhísí iompair lasta de bhóthar agus na seirbhísí cóiste agus bus a chumhdaítear leis an Rialachán seo a sholáthar.
2. I gcás ina gcinnfidh an Coimisiún, mar gheall ar aon cheann de na cásanna dá dtagraítear i mír 3 den Airteagal seo, go bhfuil na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo go suntasach níos mífhábhraí ná na coinníollacha atá ag oibreoirí na Ríochta Aontaithe, déanfaidh sé, gan mhoill agus chun an cás sin a leigheas, gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 11 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:
  - (a) cur i bhfeidhm Airteagal 3 nó Airteagal 4(1) go (4) a chur ar fionraí i gcás inarb ann do dhifríocht chomh mór sin idir na dálaí iomaíochta d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe, nó d'oibreoirí seirbhísí bus agus cóiste na Ríochta Aontaithe, agus na dálaí iomaíochta d'oibreoirí an Aontais nach mbeadh sé inmharthana ó thaobh na heacnamaíochta de d'oibreoirí an Aontais seirbhísí a sholáthar;
  - (b) teorainneacha a bhunú a bheidh le cur ar an toilleadh incheadaithe atá ar fáil d'oibreoirí tarlaithe de bhóthar na Ríochta Aontaithe, nó d'oibreoirí seirbhísí bus agus cóiste na Ríochta Aontaithe, nó a bheidh le cur ar an líon turas, nó ar an dá cheann; nó
  - (c) srianta oibríochtúla a ghlacadh maidir leis na cineálacha feithiclí nó leis na coinníollacha cúrsaíochta.

3. Déanfar na gníomhartha tarmhligthe dá dtagraítear i mír 2 a ghlacadh, faoi na coinníollacha a shonraítear sa mhír sin, chun na cásanna seo a leanas a leigheas:
- (a) fóirdheontais arna ndeonú ag an Ríocht Aontaithe;
  - (b) gan dlí na hiomaíochta a bheith i bhfeidhm nó curtha i bhfeidhm go héifeachtach ag an Ríocht Aontaithe;
  - (c) gan údarás iomaíochta neamhspleách a bheith curtha ar bun ná coinnithe ar bun ag an Ríocht Aontaithe;
  - (d) caighdeáin maidir le cosaint oibrithe, an tsábháilteacht, an tslándáil, nó an comhshaol atá níos laige ná na caighdeáin a leagtar síos i ndlí an Aontais a bheith curtha i bhfeidhm ag an Ríocht Aontaithe nó, in éagmais forálacha ábhartha i ndlí an Aontais, caighdeáin atá níos laige ná na caighdeáin a chuirtear i bhfeidhm sna Ballstáit uile nó, i gcás ar bith, níos laige ná caighdeáin idirnáisiúnta ábhartha;
  - (e) caighdeáin a bheith curtha i bhfeidhm ag an Ríocht Aontaithe maidir le ceadúnais de chuid na Ríochta Aontaithe a dheonú d'oibreoírí tarlaithe de bhóthar nó d'oibreoírí seirbhísí cóiste agus bus ar caighdeáin iad atá níos laige ná na caighdeáin a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1071/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹;

---

¹ Rialachán (CE) Uimh. 1071/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Deireadh Fómhair 2009 lena mbunaítear rialacha comhchoiteanna maidir leis na coinníollacha a bheidh le comhlíonadh chun gairm an oibreora iompair de bhóthar a chleachtadh agus lena n-aisghairtear Treoir 96/26/CE ón gComhairle (IO L 300, 14.11.2009, lch. 51).

- (f) caighdeáin a bheith curtha i bhfeidhm ag an Ríocht Aontaithe maidir le cáiliú agus oiliúint tiománaithe gairmiúla ar caighdeáin iad atá níos laige ná na caighdeáin a leagtar síos i dTreoir 2003/59/CE;
  - (g) muirearú bóthar agus rialacha cánachais a bheith curtha i bhfeidhm ag an Ríocht Aontaithe atá éagsúil leis na rialacha a leagtar síos i dTreoir 1999/62/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹; agus
  - (h) aon chineál idirdhealaithe i gcoinne oibreoirí an Aontais.
4. Chun críocha mhír 1, féadfaidh an Coimisiún faisnéis a iarraidh ar údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe nó ar oibreoirí na Ríochta Aontaithe. I gcás nach gcuirfidh siad an fhaisnéis a iarradh ar fáil faoi cheann tréimhse ama réasúnta arna forordú ag an gCoimisiún, nó ina gcuirfidh siad faisnéis neamhiomlán ar fáil, féadfaidh an Coimisiún déanamh i gcomhréir le mír 2.

Airteagal 9

Síneadh le Rialacháin (CE) Uimh. 1072/2009 agus (CE) Uimh. 1073/2009

1. I gcomhthéacs earraí a iompar idir críoch an Aontais agus críoch na Ríochta Aontaithe arna dhéanamh ag oibreoir tarlaithe de bhóthar de chuid an Aontais a bhraitheann ar chearta arna ndeonú ag an Ríocht Aontaithe, dá dtagraítear in Airteagal 7 den Rialachán seo, ar cearta coibhéiseacha iad leo sin a dheonaítear faoin Rialachán seo, beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1072/2009 maidir leis an gcuid den turas ar chríoch an Bhallstáit ina ndéanfar an lódáil nó an dílódáil.

---

¹ Treoir 1999/62/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Meitheamh 1999 maidir le muirir ar úsáid bonneagar áirithe a ghearradh ar fheithiclí earraí troma (IO L 187, 20.7.1999, lch. 42).

2. I gcomhthéacs paisinéirí a iompar idir críoch an Aontais agus críoch na Ríochta Aontaithe arna dhéanamh ag oibreoir seirbhísí cóiste agus bus de chuid an Aontais a bhraitheann ar chearta arna ndeonú ag an Ríocht Aontaithe, dá dtagraítear in Airteagal 7 den Rialachán seo, ar cearta coibhéiseacha iad leo sin a dheonaítear faoin Rialachán seo, beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1073/2009 maidir leis an gcuid den turas ar chríoch an Bhallstáit ina ndéanfar an bailiú nó an scaoileadh amach.

Airteagal 10

Comhairliúchán agus comhar

1. Rachaidh údaráis inniúla na mBallstát i gcomhairle agus i gcomhar le húdaráis inniúla na Ríochta Aontaithe de réir mar is gá chun cur chun feidhme an Rialacháin seo a áirithiú.
2. Cuirfidh na Ballstáit ar fáil don Choimisiún, arna iarraidh sin orthu, gan aon mhoill mhíchuí, aon fhaisnéis a fhaightear de bhun mhír 1 den Airteagal seo nó aon fhaisnéis eile is ábhartha chun Airteagail 7 agus 8 a chur chun feidhme.

Airteagal 11

An tarmligean a fheidhmiú

1. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagail 7(2) agus 8(2) a thabhairt don Choimisiún go dtí an 30 Meitheamh 2021.

2. Sula nglacfaidh sé gníomh tarmligthe faoi Airteagal 7(2) nó 8(2), rachaidh an Coimisiún i gcomhairle le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.
3. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.

Airteagal 12

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

1. Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.
2. Beidh feidhm ag an Rialachán seo ón lá tar éis an lae a scoirfidh dlí an Aontais d'fheidhm a bheith aige maidir leis an Ríocht Aontaithe de bhun Airteagail 126 agus 127 den Chomhaontú um Tharraingt Siar.

Mar sin féin, ní bheidh feidhm aige má tá comhaontú idirnáisiúnta lena rialaítear an t-iompar de bhóthar arna thabhairt i gcrích idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe tagtha i bhfeidhm nó má tá feidhm shealadach aige, de réir mar a bheidh, faoin dáta sin.

3. Beidh feidhm ag an Rialachán seo go dtí an lá roimh theacht i bhfeidhm comhaontaithe idirnáisiúnta lena rialaítear an t-iompar de bhóthar, arna thabhairt i gcrích idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe, nó go dtí an lá roimh chur i bhfeidhm sealadach comhaontaithe den sórt sin, de réir mar a bheidh.

Cé is moite d'iompar paisinéirí de chóiste agus de bhus dá dtagraítear in Airteagal 2(3)(d), scoirfidh forálacha an Riacháin seo a bhfuil feidhm acu maidir le hiompar paisinéirí de chóiste agus de bhus d'fheidhm a bheith acu an lá roimh an dáta a thiocfaidh an Prótacal a ghabhann le comhaontú Interbus maidir le hiompar tráthrialta idirnáisiúnta agus iompar tráthrialta speisialta paisinéirí de chóiste agus de bhus i bhfeidhm don Aontas agus don Ríocht Aontaithe.

4. I gcás ar bith, scoirfidh an Rialachán seo d'fheidhm a bheith aige an 30 Meitheamh 2021 ar a dhéanaí.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán